

HØGSKOLEN I BERGEN

Avdeling for ingeniørutdanning

EKSAMEN I SOE313 DIGITAL SIGNALBEHANDLING

KLASSE : 3EC, (valgfag for 3EB)

DATO : 21. desember 2000

ANTALL OPPGAVER : 3
ANTALL SIDER : 3
VEDLEGG : Ingen

HJELPEMIDLER : Kalkulator
4 hefters lærebok av T.Natås:
"Digital signalbehandling for ingeniører"
Høsten 2000

TID : 9.00 - 14.00

SENSOR : Bjørn Askeland
FAGLÆRER : Terje M. Natås

MERKNADER : Ordinære notater i læreboka er
tillatt, men ikke systematisk løste
eksamensoppgaver

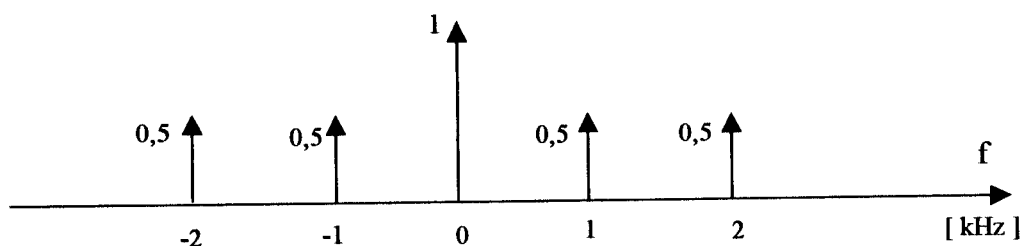
Les dette først:

Innenfor de rammer oppgaven setter, skal du bruke enklest mulig metode, og komme fram til enklest mulig svar. Ta bare med i besvarelsen det du mener er relevant for å besvare oppgaven. I teoribesvarelser legges det vekt på at besvarelsen viser at en har en helhetlig forståelse av stoffet.

Lykke til!

Oppgave 1

- a) Tallverdi spekteret $|\mathcal{F}[x(t)]|$ til det periodiske signalet $x(t)$ består av 5 impulser:

Fasespekteret er 0

Skriv uttrykket for signalet $x(t)$

Beskriv signalet. Hva er grunnfrekvensen til $x(t)$?

- b) Signalet med spekter som i punkt a) samples over et tidsintervall på 1 millisekund med samplingsfrekvens på 8 kHz. Første sampling er ved $t = 0$.

Bestem antall samplingsverdier N .

Vis hvordan Nyquistfrekvens og Nyquist samplingshastighet regnes ut i dette tilfellet.

Forklar i egne ord disse to begrepene.

- c) Vi skal regne ut DFT-en til det samplede signalet i punkt b)
Beregn først frekvensoppløsningen F
Regn $X(mF)$ for $m = 0$ ved hjelp av definisjonslikningen for DFT
Beregn og skisser $X(mF)$ for $m = 0, 1, \dots, N$ uten de omfattende regneoperasjoner som definisjonslikningen for DFT krever.
- d) Et signal $y(t)$ er identisk med $x(t)$ mellom 0 og 1 millisekund. Utenom dette tidsrommet er $y(t)$ lik 0. Skisser det tosidige spekteret $|Y(f)| = |\mathcal{F}[y(t)]|$. Skriv på verdien $Y(0)$

Oppgave 2

- a) Et lineært system kan beskrives med sin transferfunksjon på formen $H(s)$, $H(z)$ eller $H(f)$
Forklar med egne ord når de ulike formene brukes.

- b) Gitt følgende transferfunksjon :

$$H(z) = \frac{z}{z^2 - z + 1,25}$$

Er systemet stabilt? Begrunn svaret.

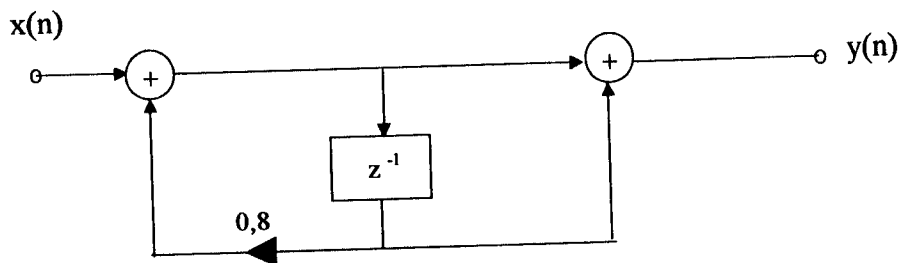
- c) Finn impulsresponsen i punkt b ved å bruke tabell for viktige Z-transformasjonspar.
Drøft systemets stabilitet ut fra uttrykket for impulsresponsen.

- d) Vi ønsker å lage et digitalt filter som glatter målesignalet som registreres av en datamaskin.
Dette gjøres ved å regne ut utsignalet $y(n)$ som er et vektet middel av de 5 siste verdiene
Vektingen foretas slik at siste verdi $x(n)$ brukes uendret mens vekten reduseres proporsjonalt
med måleverdiens "alder" slik at måleverdi $x(n-5)$ får 0 vekt.

Sett opp differenslikningen for filteret og beregn filterets impulsrespons.

Oppgave 3

- a) Gitt følgende realisasjonsstruktur for et filter:

Utledd filterets transferfunksjon $H(z)$ og filterets differenslikning.

- b) Et 2.grads filter følgende transferfunksjon:

$$H(z) = \frac{z(z-1)}{(z-0,9)(z+0,9)}$$

Beregn frekvensresponsens tallverdi på enklest mulig måte for $f = 0$ kHz, $f = 3$ kHz og $f = 6$ kHz når samplingsfrekvensen er 12 kHz.

- c) Tegn inn poler og nullpunkter til transferfunksjonen i punkt b), i z -planet sammen med enhetssirkelen.
Drøft innvirkning av poler og nullpunkter på frekvensresponsen og skissér frekvensresponsen mellom 0 og 12 kHz

- d) Finn impulsresponsen til et filter med transferfunksjon: $H(z) = \frac{1+z^{-1}}{1-0,8 \cdot z^{-1}}$